

Ս. ՅԱԿՈԲԱՅ ԲԵՄԷՆ

ԱՐՏԱՆԻՍՏԱՆԻ ԿԵՐԱՍԻՆՆԵՐ

«Կայ յայօրս առ Հայր եռ ի ծածուկ։»
(Մր. Զ. 6)

Մեծ պահքը քրիստոնեային համար շրջան մըն է մտամփոփ խորհելու իրեն հոգիի արժեքներուն եւ իր կեանքը խորհրդածեալ կեանք մը ընելուն վրայ։ Ոմանք այնպէս կը մտածեն թէ, քրիստոնէութիւնը աստուածաբանական եւ վերացական դրութիւն մըն է. կը սխալին անոնք. կեանքը ապրիլի զիտնալու վարդապետութիւնն է ան։ Եւ մեծ պահքը քրիստոնեաներու համար քառասուն օրերու շրջան մըն է սովորականէն աւելի խորհրդածութեան առարկայ ընելու իրենց կեանքը՝ կրօնականացած տրամադրութեամբ մը։

Ապաշխարութեան օրերու մէջ ենք. մարդը իր ներքին զիճակին զիտակցութեան հրաւիրող օրերու մէջ։ Եկեղեցին սկսած է հնչեցնել իր ապաշխարութեան հոգեւոյզ շարականներն ու աղօթքները։ Ասոնք պէտք է խօսին մեզի եւ օգնեն մեր հոգեւոր կեանքի շինութեան եւ վերջապէս զգանք որ թութափած ենք մարմնի թմբիւրը ու հոգիով սրբացած։

Ան առեն միայն իրական ապաշխարողի մը զիրքին մէջ կը գտնուինք։

Անկեղծ ու իրական ապաշխարողի մը զիրքին մէջ գտնուելու գլխաւոր պայմանը մաքուր սրտով ու մտամփոփ աղօթելն է։ Սակայն աղօթքը ի՞նչ է. ոմանք այնպէս կը կարծեն թէ աղօթքը մարդկային շահերու վրայ հաստատուած ու անոնց պէտքերուն վրայ յարմարցուած խնդրանքներու շարք մըն է, զորս ամէն մէկ աղօթաւոր կ'առաջագրէ Աստուծոյ եւ անոնց անմիջական կատարումը կը խնդրէ Անկէ։ Ասիկա բուն աղօթքին բոլորովին սխալ ըմբռնում մըն է, եւ զայն աղօթք անուանելն իսկ մեղք մըն է ինքնին։

Աղօթքը Աստուծոյ հետ խօսելու լեզու մըն է, կամ ալ Անոր հետ յարաբերութեան մէջ մտնելու հոգեկան զիճակ մը, որուն մէջ տեղ չունի եւ պէտք չէ որ ալ ունենայ այս անցաւոր աշխարհի վերաբերեալ եւ մեր շահերուն վրայ հիմնուած ոչ մէկ խնդրանք. այլ պէտք է ըլլայ աշխարհա-

մերժ հայեցողութեամբ մեր հոգեկան ու բարոյական պէտքերուն համար կոչում մը առ Աստուած։ Այս է ահաւասիկ աղօթելու կերպն ու բուն աղօթքը. եթէ տարբեր կերպով արտայայտուինք, Աստուած ոչ մէկ ուշադրութիւն կը դարձնէ այդպիսի խնդրանքի մը։ «Մի այտուհետե հոգայցէք եւ ասիցէք, զի՞նչ կերելուք կամ զի՞նչ արբցուք կամ զի՞նչ զգեցցուք. Զի զայդ ամենայն հեթանոսք խնդրեն. քանզի զիտէ Հայրն ձեր երկնաւոր թէ պիտոյ է ձեզ այդ ամենայն խնդրեցէք նախ զարքայութիւնն Աստուծոյ եւ զարդարութիւնն նորա, եւ այդ ամենայն յաւելցի ձեզ» (Մատթ. Զ. Գլ. 31-33)։

Ամէն ոք զիտէ Յիսուսի փարիսեցիի եւ մաքսաւորի աղօթելու եղանակի մասին խօսած առակը։ Փարիսեցին ինքնիրեն աւելի բարձր զիրք մը տալով իր նմաններէն, եւ թուելով անոնց վրայ ունեցած իր մտացածին ու չնչին առաւելութիւնները, յիշելով նաեւ իր օրինապահ անձնաւորութիւն մը եղած ըլլալը, աղօթած ըլլալ կը կարծէր. սակայն առակին վերջաւորութիւնը բացորոշ կը յայտնէ թէ ատիկա աղօթք չէր, որովհետեւ ոչ մէկ բարի արդիւնք ունեցաւ։

Մաքսաւորն էր որ զիտցաւ աղօթել. անիկա կատարեալ հակապատկեր մը կը ներնայանայ. եկեղեցւոյ մէկ անկիւնը քաշուած՝ կու լար ու կ'ողբար, աչքերը երկինք անդամ չէր կրնար վերցնել ու հարուածելով իր կուրծքը կ'ըսէր «Աստուած, քաւեա զիս՝ զմեղաւորս»։ Ինչո՞ւ համար ա՛յս ալ փարիսեցիին նման ինքնագովութիւն չըրաւ. — որովհետեւ իր մեղքերուն զիտակցութիւնը ունէր, եւ լաւ զիտէր թէ աղօթքը նոյն ինքն մաքուր սիրտի արտայայտութիւն է. «Երանի այնոցիկ որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱստուած տեսցեն»։

Աղօթելու համար առանձին սենեակի մը մէջ փակուիլ կը հրամայէ մեր Տէրը, որպէս զի աղօթողը ինքն իր մէջ ամփոփուի, ու մտքի կեդրոնացում ունենայ։ Անհրաժեշտ պայման է այս՝ աղօթքին համար, որով միայն պիտի կրնանք կապուած մնալ մեր Տիրոջ։ Աղօթքով անցուած Մեծ պահքն է որ Տիրոջ յառաջիկայ փառաւոր յարութիւնն արժանաւորապէս տօնելու իրաւունքը պիտի տայ մեզի։

ԴԱԼԻԹ ՎԱՐԴԱՊԵՏ